

1967 წლის 31 იანვრის ოქმი

ლტოლვილთა სტატუსის შესახებ¹

ძალაშია: 1967 წლის 4 ოქტომბრიდან, VIII მუხლის შესაბამისად.
ტექსტი: გაერთიანებული ერების ხელშეკრულებათა გამოცემა № 8791,
ტომი 606, გვ. 267

ამ ოქმის წევრი სახელმწიფოები

ითვალისწინებენ რა, რომ 1951 წლის 28 ივლისის ფენევის კონვენცია ლტოლვილთა სტატუსის შესახებ (შემდგომში კონვენცია), ვრცელდება მხოლოდ იმ პირებზე, რომლებიც ლტოლვილები გახდნენ 1951 წლის 1 იანვრამდე მომხდარი მოვლენების გამო;

ითვალისწინებენ რა, რომ პირები, რომლებიც ლტოლვილები გახდნენ კონვენციის მიღების შემდეგ წარმოშობილ ახალ გარემოებათა გამო, შეიძლება ვერ მოხვდნენ კონვენციის მოქმედების არეალში;

ითვალისწინებენ რა, რომ ყველა ლტოლვილი, რომლებსაც კონვენციაში არსებული განსაზღვრება ეხება, სასურველია სარგებლობდეს თანაბარი სტატუსით, 1951 წლის 1 იანვარს დათქმული თარიღის მიუხედავად

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი I ზოგადი დებულებანი

1. ამ ოქმის წევრი - სახელმწიფოები ვალდებულია იღებენ კონვენციის 2-37 მუხლები გამოიყენონ იმ ლტოლვილებთან მიმართებაში, რომლებიც ექცევიან ქვემოთ მოყვანილ განსაზღვრებაში.
2. ამ ოქმის მიზნებისათვის ცნება "ლტოლვილი", გარდა ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევებისა, გულისხმობს ნებისმიერ პირს, რომელიც კონვენციის პირველი მუხლის განსაზღვრებაში ექცევა და Ia (2) მუხლიდან სიტყვების "1951 წლის 1 იანვრამდე მომხდარი მოვლენების შედეგად" და სიტყვები "----- მსგავს მოვლენათა შედეგად" გამოტოვების პირობით.
3. ამ ოქმის დებულებები გამოიყენება ყოველგვარი გეოგრაფიული შეზღუდვების გარეშე, თუმცა განცხადებებზე, რომლებიც კონვენციის I მუხლის B (1) (ა) პუნქტის შესაბამისად უკვე გაკეთებულია კონვენციის წევრი - სახელმწიფოების მიერ, ვრცელდება ამ ოქმის I მუხლის B (2) პუნქტის დებულებები.

მუხლი II ხელისუფლების ორგანოების თანამშრომლობა გაერთიანებულ ერებთან

1. ამ ოქმის წევრი - სახელმწიფოები ვალდებულია იღებენ ითანამშრომლონ გაერთიანებული ერების ლტოლვილთა უმაღლეს კომისარიატთან ან გაერთიანებული ერების ნებისმიერ სხვა ორგანოსთან, რომელსაც შეიძლება გადაეცეს მისი ფუნქციების შესრულება და, კერძოდ ხელს შეუწყობენ ამ ოქმის დებულებების გამოყენებაზე მის მიერ სამეთვალყურეო მოვალეობის შესრულებას.
2. იმისათვის, რომ უმაღლესი კომისრის სამსახურს ან გაერთიანებული ერების სხვა ორგანოს, რომელიც მას ჩაენაცვლება, შესაძლებლობა მიეცეს წარუდგინოს მოხსენებები გაერთიანებული ერების სათანადო ორგანოებს, წევრი - სახელმწიფოები ვალდებულია იღებენ ამ უკანასკნელთ სათანადო ფორმით მიაწოდონ მათ გამოთხოვილი ცნობები და სტატისტიკური მონაცემები, რომლებიც ეხება:
a) ლტოლვილთა მდგომარეობას;

¹ ოქმი ხელმოწერილია გენერალური ანსამბლეს თავჯდომარის და გენერალური მდივნის მიერ 1967 წლის 31 იანვარს. გენერალური ანსამბლეს 1966 წლის 16 გეკემბრის 2198 (XXI) რეზოლუციის ტექსტი გადმოცემულია 1967 წლის ლტოლვილთა სტატუსის შესახებ ოქმთან შეერთებაში დაკავშირებულ დანართში.

- b) ამ ოქმის ცხოვრებაში გატარებას და
- c) ისეთ კანონებსა და სხვა ნორმატიულ აქტებს, რომლებიც ძალაშია ან შესაძლებელია შემდგომში შევიდეს ძალაში, ლტოლვილთა შესახებ.

მუხლი III

ინფორმაცია შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის შესახებ

წევრი - სახელმწიფოები გაერთიანებული ერების გენერალურ მდივანს აცნობენ ამ ოქმის ცხოვრებაში გატარების მიზნით მათ მიერ მიღებული ნორმატიული აქტების შესახებ.

მუხლი IV

დავების გადაწყვეტა

ამ ოქმის წევრ - სახელმწიფოთა შორის მისი განმარტების ან გამოყენების თაობაზე წამოჭრილი ყველა დავა, რომლებიც სხვაგვარად ვერ გადაწყდება, ნებისმიერი მოდავე მხარის მოთხოვნით გადაეცემა საერთაშორისო სასამართლოს.

მუხლი V

ოქმთან შიშვითება

ეს ოქმი ღიაა კონვენციის მონაწილე ყველა სახელმწიფოსა და გაერთიანებული ერების ყველა სხვა სახელმწიფოს, ნებისმიერი სპეციალიზებული დაწესებულების წევრის ან სახელმწიფოსათვის, რომელსაც აქვს გაერთიანებული ერების გენერალური ასამბლეის მოწვევა შეუერთდეს ამ ოქმს შეერთება ხორციელდება გაერთიანებული ერების გენერალურ მდივანთან შეერთების აქტის დეპონირებით.

მუხლი VI

ფედერალური სახელმწიფოები

ფედერალური ან არაუნიტარული სახელმწიფოს მიმართ გამოიყენება შემდეგი დებულებები:

- a) კონვენციის იმ მუხლების მიმართ, რომლებიც გამოიყენება ამ ოქმის პირველი მუხლის პირველ პუნქტთან შესაბამისობაში, და რომლებიც ფედერალური ხელისუფლების საკანონმდებლო იურისდიქციას განეკუთვნება, ფედერალური ხელისუფლების ვალდებულებანი აღნიშნულ ფარგლებში არაფედერალური სახელმწიფოს ვალდებულებებს უტოლდება.
- b) კონვენციის იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც გამოიყენება ამ ოქმის პირველი მუხლის პირველ პუნქტთან შესაბამისობაში და რომლებიც ფედერაციის სუბიექტის იმ შტატების, პროვინციებისა და კანტონების საკანონმდებლო იურისდიქციას განეკუთვნება, რომელთაც ფედერალური კონსტიტუციური წყობის თანახმად არ შეუძლიათ განახორციელონ საკანონმდებლო საქმიანობა, ფედერალური ხელისუფლება პირველი შესაძლებლობისთანავე აუწყებს შტატების, პროვინციებისა თუ კანტონების სათანადო ხელისუფალთ, თან დაურთავს რა დადებით რეკომენდაციებს.
- c) ამ ოქმის წევრი ფედერალური სახელმწიფო, ნებისმიერი სხვა წევრი სახელმწიფოს მოთხოვნით, რომლებიც მათ გადაეცემათ გაერთიანებული ერების გენერალური მდივნის მეშვეობით, წარმოადგენს ინფორმაციას ფედერაციასა და მის შემადგენელ ნაწილებში არსებული ამ ოქმის ნებისმიერი კონკრეტული დებულების მიმართ არსებული კანონმდებლობისა და პრაქტიკის შესახებ იმის მითითებით, თუ რამდენად განხორციელდება აღნიშნული დებულება ცხოვრებაში საკანონმდებლო ან სხვა გზით.

მუხლი VII

დათქმები და განცხადებები

1. შეერთების დროს ნებისმიერ სახელმწიფოს შეუძლია გააკეთოს დათქმები ამ ოქმის მე-4 მუხლზე და პირველი მუხლის გავრცელებაზე კონვენციის ნებისმიერი დებულების გამოყენების მიმართ, გარდა პირველი, მე-3, მე-4, მე-16(1) და 33-ე მუხლებისა იმ პირობით, რომ კონვენციის მონაწილე სახელმწიფოს მიერ ამ მუხლის თანახმად გაკეთებული დათქმები არ ვრცელდება იმ ლტოლვილებზე, რომელთა მიმართ გამოიყენება კონვენცია.

- კონვენციის წევრი - სახელმწიფოების მიერ 42-ე მუხლის შესაბამისად გაკეთებული დათქმები, თუ ისინი მოხსნილი არ არის, ამ ოქმით ვრცელდება მათ ვალდებულებებზე
- ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელიც ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად აკეთებს დათქმას, ნებისმიერ დროს შეუძლია ამ დათქმის მოხსნა გაერთიანებული ერების გენერალური მდივნისათვის შეტყობინებით.
- ამ ოქმს შეერთებული კონვენციის წევრი სახელმწიფოს მიერ, მე-40 მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების შესაბამისად, გაკეთებული განცხადება ვრცელდება ამ ოქმზე, თუ შეერთების დროს მონაწილე სახელმწიფო გაერთიანებული ერების გენერალურ მდივანს საწინააღმდეგო შეტყობინებას არ გაუგზავნის. კონვენციის მე-40 მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტებისა და 44-ე მუხლის მე-3 პუნქტის დებულებები ამ ოქმის მიმართ გამოსაყენებლად ითვლება mutatis mutandis.

მუხლი VIII ძალაში შესვლა

- ეს ოქმი ძალაში შედის შეერთების შესახებ მეექვსე აქტის დეპონირების დღეს.
- ყველა სახელმწიფოსათვის, რომელიც შეუერთდა ამ ოქმს შეერთების მეექვსე აქტის დეპონირების შემდეგ, ოქმი ძალაში შედის ასეთი სახელმწიფოს მიერ შეერთების აქტის დეპონირების დღეს.

მუხლი IX დენონსაცია

- ამ ოქმის ყველა წევრ - სახელმწიფოს ნებისმიერ დროს შეუძლია ამ ოქმის დენონსაცია გაერთიანებული ერების გენერალური მდივნის სახელზე გაგზავნილი შეტყობინების მეშვეობით.
- წევრი - სახელმწიფოსათვის ასეთი დენონსაცია ძალაშია გაერთიანებული ერების გენერალური მდივნის მიერ დენონსაციის აქტის მიღების ერთი წლის შემდეგ.

მუხლი X გაერთიანებული ერების გენერალური მდივანის უფლებამოსილება

გაერთიანებული ერების გენერალური მდივანი ოქმის მე-5 მუხლში მითითებულ სახელმწიფოებს ატყობინებს ამ ოქმის ძალაში შესვლის თარიღს, შეერთებას, დათქმებსა და დათქმების მოხსნას და ოქმის დენონსაციას, აგრეთვე მასთან დაკავშირებულ განცხადებებსა და შეტყობინებებს.

მუხლი XI გაერთიანებული ერების სამდივნოს არქივებში დეპონირება

ამ ოქმის ესპანური, ინგლისური, რუსული, ფრანგული და ჩინური ასლები თანაბრად ავთენტურია, ხელმოწერილია გაერთიანებული ერების გენერალური ასამბლეის თავმჯდომარისა და გენერალური მდივნის მიერ, დეპონირებულია გაერთიანებული ერების სამდივნოს არქივებში. გენერალური მდივანი ამ ოქმის დამოწმებულ ასლებს უგზავნის გაერთიანებული ერების ყველა წევრ - სახელმწიფოსა და მე-5 მუხლში მითითებულ სხვა სახელმწიფოებს.